

نام و نام خانوادگی:

زمان برگزاری: ۱۵ دقیقه

نام آزمون: فلسفه ۱۲ درس ۷ تستی

تاریخ آزمون:

۱ مهم‌ترین تفاوت «عقل به معنای یکی از قوای نفسانی» و «عقل به معنای موجودات غیرمادی» در چیست؟

- ۱ در شدت و ضعف
- ۲ در مادی و غیرمادی بودن
- ۳ در شهود حقایق و درک استدلالی آنها
- ۴ در محسوس و معقول بودن

۲ اختلاف فلاسفه اروپایی در عصر جدید در باب عقل ناشی از چیست؟

- ۱ تحولات اجتماعی و فکری عصر جدید اروپا
- ۲ اختلاف در حیطه توانایی‌های عقل
- ۳ حاکمیت کلیسا به خصوص در قرون ۱۱ تا ۱۳
- ۴ اختلاف میان عقل‌گرایان و تجربه‌گرایان

۳ کدام مورد وجه اشتراک معنای عقل میان فلاسفه ایران و یونان باستان نیست؟

- ۱ عقل موجودی دارای مراتب و درجات است.
- ۲ عقل با خداوند متحد و یگانه است.
- ۳ عقل قوه استدلال و راه رسیدن به حقایق است.
- ۴ خرد بر جهان حاکم است.

۴ کدام گزینه نزد حکمای ایران باستان پذیرفته نیست؟

- ۱ خرد یا همان مزدا همه جهانیان و وجدان‌ها را آفریده است.
- ۲ خرد وجودی عقلانی است که عقل انسان پرتو و مظهر آن است.
- ۳ فرزندان به سبب بهره از خرد می‌توانند حکیمانانه زندگی کنند.
- ۴ آفریدگار، کل جهان را با خرد و عقل رهبری می‌کند.

۵ کدام گزینه در مورد «مصدق وجودی عقل» نادرست است؟

- ۱ علم به این قبیل موجودات از طریق استدلال و تعریف نیست.
- ۲ منظور از مصداق وجودی عقل، همان موجودات مجرد از جسم هستند.
- ۳ اثبات وجود این موجودات، صرفاً با دلیل و برهان ممکن است.
- ۴ روح هر انسانی می‌تواند مانند عقول، همه حقایق را شهود کند.

۶ درباره «لوگوس» کدام گزینه نادرست است؟

- ۱ هراکلیتوس آن را به معنای عقل و سخن به کار می‌برد.
- ۲ عقل پرتویی از کلمه و سخن است.
- ۳ اشیاء عالم همان کلمات عقل هستند.
- ۴ عقل حقیقتی است که جهان و اشیاء ظهور او هستند.

۷ کدام عبارت مصداق عقل در فلسفه را به درستی توصیف نمی‌کند؟

- ۱ موجوداتی مجرد از ماده و جسم هستند.
- ۲ موجوداتی که در افعال خود به ابزار مادی نیاز ندارند.
- ۳ علم به آنها از طریق برهان عقلی نیست.
- ۴ علم آنها از طریق شهود حقایق اشیاء است.

۸ کدام عبارت، عقل عملی را به درستی و با دقت بیشتری توضیح می‌دهد؟

- ۱ آن عقلی که به علوم عملی، یعنی بایدها و نبایدها، مهارت‌ها و فنون اختصاص دارد.
- ۲ جنبه‌ای از عقل که بایدها و نبایدها را مورد بررسی و شناخت قرار می‌دهد.
- ۳ آن بُعد از وجود انسان که به انجام بایدها و پرهیز از نبایدها مبادرت می‌ورزد.
- ۴ نوعی از عقل که به رفتارهای اختیاری و باید و نبایدهای او اختصاص دارد.

۹ رابطه خدا و خرد انسان از نظر حکمای ایران باستان به کدام یک از موارد زیر نزدیک‌تر است؟

- ۱ رابطه معانی لوگوس با یکدیگر از نظر هراکلیتوس
- ۲ رابطه عقل مجرد و عقل انسان از نظر پارمنیدس
- ۳ رابطه عقل استدلالی و تجربه حسی از نظر ارسطو
- ۴ رابطه عقل عملی و عقل استدلالی از نظر فیلسوفان الهی

۱۰ در ارائه کامل‌ترین تعریف از عقل به کدام مبنا و ویژگی آن توجه بیشتری می‌شود؟

- ۱ بالقوگی این توانایی
- ۲ مبتنی بودن حقایق آن بر استدلال
- ۳ تأثیر تربیت و تمرین در آن
- ۴ تفاوت میزان برخورداری انسان‌ها از آن

۱۱ در ارتباط با بیت «به نام خداوند جان و خرد / کزین برتر اندیشه بر نگذرد، کدام گزینه نادرست است؟

- ۱ خرد، وجودی عقلانی است.
 ۲ خرد، پرتویی از عقل انسان است.
 ۳ در شاهنامه از فرزانه‌گانی حکایت شده که از خرد و عقل بهره داشتند.
 ۴ آفرینش خدا بر اساس خرد است.

۱۲ کدام گزینه بیانگر دیدگاه حکیمان ایران باستان دربارهٔ عقل نیست؟

- ۱ آفریدگار، کل جهان را با خرد و عقل رهبری می‌کند.
 ۲ عقل انسان، پرتو و مظهر وجودی عقلانی است.
 ۳ عقل و سخن هم‌معنا هستند.
 ۴ خدا براساس خرد می‌آفریند.

۱۳ کدام گزینه دربارهٔ مصداق عقل نادرست است؟

- ۱ در قید زمان و مکان نیستند.
 ۲ مجرد از جسم و ماده هستند.
 ۳ در افعال خود نیاز به ابزار مادی ندارند.
 ۴ اثبات آن‌ها شهودی و عقلی است.

۱۴ نتیجهٔ فلسفی کاربرد هراکلیتوس از مفهوم «لوگوس»، در کدام عبارت به‌نحو مناسب‌تری بیان شده است؟

- ۱ سخن انسان در واقع، اندیشه‌های یک حقیقت متعالی است.
 ۲ حقیقتی برتر از عقل انسان وجود دارد که عقل مظهر او است.
 ۳ آنچه در ذهن انسان است، با کلام ظاهر می‌شود و به دیگران می‌رسد.
 ۴ لوگوس، هم به‌معنای وجود متعالی و هم به‌معنای کلمه و سخن است.

۱۵ اگر عقل را توانمندی انسان در استدلال کردن بدانیم؛ با این تعریف، در کودک به چه صورتی خواهد بود؟

- ۱ به صورت مادرزادی و فطری است و نیاز به آموزش ندارد.
 ۲ توانایی عقل در کودک بالقوه است و با تمرین و تربیت به فعلیت می‌رسد.
 ۳ تفاوت قدرت عقلی از ابتدای زندگی در کودکان مختلف مشاهده می‌شود.
 ۴ ابتدا کودک فاقد چنین توانمندی است، سپس دفعتهً برای او حاصل می‌شود.

۱۶ فیلسوفان وجه تمایز انسان از حیوان را چه چیزی می‌دانند؟

- ۱ ایمان
 ۲ عقل
 ۳ عرفان
 ۴ شهود

۱۷ شناخت کدام مورد به دانش عملی مربوط می‌شود؟

- ۱ حد اعتدال قوای سه‌گانهٔ نفس انسانی
 ۲ ویژگی ذاتی انسان و کارکردهای آن
 ۳ بررسی تجرد یا مادیت نفس انسان
 ۴ بررسی ویژگی‌های مغز انسان

۱۸ کدام فیلسوف یونان باستان از حقیقتی به نام «لوگوس» سخن می‌گوید که هم به معنای «عقل» به عنوان حقیقت متعالی است و هم به معنای «نطق»، سخن و کلمه.

- ۱ هراکلیتوس
 ۲ سقراط
 ۳ افلاطون
 ۴ ارسطو

۱۹ کدام گزینه دربارهٔ قوهٔ عاقله نادرست است؟

- ۱ قوهٔ عقل در افراد مختلف انسان‌ها متفاوت است.
 ۲ عقل با تربیت و تمرین قابل تقویت است.
 ۳ در کودکان وجود ندارد، در نتیجه آن‌ها حیوان ناطق نیستند.
 ۴ به صورت بالقوه موجود است و با تمرین بالفعل می‌شود.

۲۰ کدام گزینه دربارهٔ عقل نادرست است؟

- ۱ به کمک آن استدلال می‌کنیم.
 ۲ از طریق آن سخن درست و نادرست را می‌فهمیم.
 ۳ توانایی بالقوه است که با تمرین به فعلیت می‌رسد.
 ۴ قدرت عقل در همهٔ انسان‌ها یکسان است.

پاسخنامه تشریحی

- ۱) فیلسوفان قوه استدلال را مرتبه نازل و پایین عقل مجرد می‌شمارند. پس وجود عقلانی دارای درجات و شدت و ضعف است. ۱ ۲ ۳ ۴ ۱
- ۲) عقل در دوره جدید تحولاتی را از سر گذرانده که عمدتاً مربوط به حدود توانایی‌های عقل است. ۱ ۲ ۳ ۴ ۲
- ۳) اتحاد عقل کل و خداوند وجه مشترک بین فلاسفه ایران و یونان باستان نیست، بلکه فقط در اندیشه حکمای ایران باستان، خرد با وجود آفریدگار متحد و یگانه است. ضمن اینکه بین فلاسفه مسلمان نیز در این مسئله اشتراک نظر وجود ندارد. ۱ ۲ ۳ ۴ ۳
- ۴) خرد و عقل آفریده آفریننده یعنی آفریده مزدا است. بنابراین گزینه «۱» صحیح نمی‌باشد. ۱ ۲ ۳ ۴ ۴
- ۵) روح هر انسانی می‌تواند همچون عقول بسیاری از حقایق را شهود کند (نه همه حقایق را). ۱ ۲ ۳ ۴ ۵
- ۶) در نظر هراکلیتوس عقل و سخن ظهور و پرتویی از عقل محسوب می‌شوند. ۱ ۲ ۳ ۴ ۶
- ۷) شناخت و اثبات موجودات مجرد (عقول) از طریق برهان عقلی ممکن است، اما وسیله ادراکی خود آنها عقل نیست، بلکه آنها با حقایق امور را شهود می‌کنند. ۱ ۲ ۳ ۴ ۷
- ۸) عقل، از آن جهت که درباره رفتارهای اختیاری انسان و نبایدهای او، مانند «باید راست بگوید»، «باید قانون را رعایت کند» و «نباید دروغ بگوید» و «نباید ظلم کند»، عقل عملی نامیده می‌شود و دانشی که از این جهت به دست می‌آید، علم عملی نام دارد. ۱ ۲ ۳ ۴ ۸
- ۹) هراکلیتوس از حقیقتی به نام لوگوس سخن می‌گوید. لوگوس دو معنا دارد، عقل و نطق. کلمه و سخن و نطق از نظر او ظهور و پرتو عقل است. همان‌طور که در نگاه حکمای ایران باستان عقل انسان مظهر خرد خداوند است. ۱ ۲ ۳ ۴ ۹
- ۱۰) عقل آن توانمندی است که به کمک آن استدلال می‌کنیم و از این طریق به دانش‌ها و حقایقی دست می‌یابیم. این تعریف (که می‌توان آن را جامع‌ترین تعریف‌ها به‌شمار آورد) عموم استدلال‌ها (اعم از تجربی، ریاضی، فلسفی، کلامی، فقهی، اخلاقی و حقوقی) را که در حوزه عقل نظری و عقل عملی قرار دارند، فرا می‌گیرد و شامل می‌شود. ۱ ۲ ۳ ۴ ۱۰
- ۱۱) عقل انسان پرتویی از خرد است. ۱ ۲ ۳ ۴ ۱۱
- ۱۲) این دیدگاه متعلق به هراکلیتوس از فیلسوفان یونان باستان است. ۱ ۲ ۳ ۴ ۱۲
- ۱۳) فیلسوفان با دلیل و برهان وجود موجودات مجرد (عقول) را اثبات می‌کنند؛ نه از طریق شهود. ۱ ۲ ۳ ۴ ۱۳
- ۱۴) هراکلیتوس که از فیلسوفان پیش از سقراط است، از حقیقتی به نام لوگوس سخن می‌گوید که هم به‌معنای یک وجود و حقیقت متعالی است و هم به‌معنای نطق و سخن و کلمه، یعنی به هر دو کاربرد عقل توجه داشته است. از نظر او کلمه و سخن ظهور و پرتو عقل متعالی و برتر می‌باشد. جهان و اشیا نیز ظهور آن وجود و آن حقیقت متعالی و برتر هستند. * دقت کنید گزینه چهارم، گزینه درستی است اما به صورت سؤال توجه شود که گفته شده نتیجه فلسفی کاربرد لوگوس. ۱ ۲ ۳ ۴ ۱۴
- ۱۵) از نظر فیلسوفان توانمندی عقلی در کودک به‌صورت بالقوه است و با تربیت و تمرین به فعلیت می‌رسد و تقویت می‌شود و به همین سبب در افراد مختلف، متفاوت است. ۱ ۲ ۳ ۴ ۱۵
- ۱۶) از نظر فیلسوفان عقل موجب تمایز بین انسان‌ها و حیوانات است. ۱ ۲ ۳ ۴ ۱۶
- ۱۷) عقل از آن جهت که درباره رفتارهای اختیاری انسان و باید و نبایدهای او باشد، بحث می‌کند، عقل عملی نامیده می‌شود. مثل اینکه انسان باید راست بگوید که این مورد در گزینه ۱ دیده می‌شود و سایر گزینه‌ها مربوط به آن نمی‌شود. ۱ ۲ ۳ ۴ ۱۷
- ۱۸) هراکلیتوس از حقیقتی به نام «لوگوس» سخن می‌گوید که هم به معنی «عقل» است و هم «نطق». ۱ ۲ ۳ ۴ ۱۸
- ۱۹) عقل در کودکان به‌صورت بالقوه وجود دارد و با تمرین و تربیت بالفعل می‌شود. ۱ ۲ ۳ ۴ ۱۹
- ۲۰) قدرت عقل در همه انسان‌ها یکسان نیست. بعضی انسان‌ها از قدرت عقلی بیشتر و برخی نیز از قدرت عقلی کمتر برخوردار هستند. ۱ ۲ ۳ ۴ ۲۰

پاسخنامه کلیدی

۱	۱	۲	۳	۴
۲	۱	۲	۳	۴
۳	۱	۲	۳	۴
۴	۱	۲	۳	۴
۵	۱	۲	۳	۴

۶	۱	۲	۳	۴
۷	۱	۲	۳	۴
۸	۱	۲	۳	۴
۹	۱	۲	۳	۴
۱۰	۱	۲	۳	۴

۱۱	۱	۲	۳	۴
۱۲	۱	۲	۳	۴
۱۳	۱	۲	۳	۴
۱۴	۱	۲	۳	۴
۱۵	۱	۲	۳	۴

۱۶	۱	۲	۳	۴
۱۷	۱	۲	۳	۴
۱۸	۱	۲	۳	۴
۱۹	۱	۲	۳	۴
۲۰	۱	۲	۳	۴